

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. Enea Popa

Redacția: Piața Regele Ferdinand 55
Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 1, 10 și 20 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

Nădejdi înviorătoare

După frământări grele și muncă stăruitoare casa țării a votat legea administrativă prin care se reorganizează din temelii viața statului nostru. Prea mult a suferit țara sub centralizarea oarbă, prea multe volnicii s'au comis prin strângerea puterii de stat la un singur loc, așa că o schimbare de sistem a trebuit să vină.

Partidul național-țărănesc a înțeles chemarea vremii și luând pildă dela popoarele apusene mai înaintate în civilizație, s'a condus la alcătuirea noii legi de principiul descentralizării și introducerea autonomiei locale. Tălmăcită pe înțelesul tuturor, această atâta înseamnă, că se dă cea mai largă putere comunelor, județelor și provinciilor ca să conducă gospodăria publică, după cum o înțeleg localnicii mai bine.

De-acuma încolo nu va mai fi nevoie să facă omul drumuri scumpe pentru toată nimica la București, ci își va putea isprăvi lucrările cu ajutorul conducerii locale, fie co-

munală, județeană sau directo-
rială.

În vederea nouilor schimbări se vor face alegeri comunale și județene pe țara întreagă împlinindu-se astfel voia celor mai multe comune, ca să și poată alege din nou primăriile în sate.

Aparte de aceasta prin noua organizare se va putea micșora numărul prea mare a funcționarilor dela centru, făcându-se prin acest mijloc însemnate crușări în bugetul statului. Începutul s'a luat chiar pentru funcționarii din fruntea statului, reducându-se numărul miniștrilor dela douăzeci și doi înși la zece miniștri, prin legea despre reorganizarea ministerelor.

Chibzuita reformă generală ce se înfăptuește prin străduințele guvernului nostru asigură liniștita și buna dezvoltare a țării, dând prilej tuturor acelor, cari vreau să-și pună puterile înslujba țării, să conlucreze spre binele și înaintarea poporului nostru.

Gospodărie liberală și averescană

Criza economică de care suferă țara este urmarea proastei gospodării ce a' u făcut-o dl Vintilă Brătianu și dl general Averescan pe vremea când au condus dânșii treburile țării. Lumea trebuie să cunoască întreg adevărul și de aceea dl primministru Iuliu Maniu a publicat în plină casa țării datoriile statului ce ne-au rămas pe urma sugătorilor de țară liberali și averescani, lată datoriile

	Lei
Rămășițe din 1916-1917	163,000 000
" " 1917-1918	24,000 000
" " 1920-1921	39,995 000
" " 1921-1922	110,000 000
" " 1922-1923	156,000 000
" " 1923 (9 luni)	158,000 000
" " 1924	156,000 000
" " 1925	152,000 000
" " 1926	574,000 000
" " 1927	43,000 000
Deficitul anului 1928	5,887,000 000
Deficitul C. F. R pe anii trecuți	8,000,000 000
Datoria rafinorilor	900,000 000
Bon. Tezaur (1919-1923), în țară și la Casa de Dep.	675,000 000
Imprum. Casa de Dep.	1,000,000 000
Bani deturnați din fondul amort. honorilor de expropriere, bani vărsați de țărani	1,959,775 000
	Lei 20.022,770.000

cetiți și ascultați — peste douăzeci de miliarde Lei.

Nădăduim, că cei vinovați — cari de altfel n'au crăcnit măc asupra adevărului celor arătate mai sus — vor fi pedepsiți.

Liberalii și averescanii pornesc la sate. Să nu creadă, că vor putea să mai înșele poporul.

Țara îi cunoaște — țara îi va judeca. —

Din Hodac-Toaca

Eri, la 2 August, s'a făcut delimitarea imobilului intravilan destinat de familia defunctului avocat Basiliu P. Hârșan pentru construirea școlii de stat și înălțarea alor două biserici în Hodac-Toaca. Nobila faptă vrednică de toată recunoștința, va fi urmată de locuitorii frunțasei comune, adunându-se mijloacele de lipsă pentru începerea lucrărilor de construcție. Ținem să exprimăm prin osul nostru de recunoștință față de membrii familiei Hârșan, cari au dobândit prin cedarea imobilului cea mai vie grațitudine din partea tuturor.

Totalul economiilor realizate de guvern prin reducerea bugetelor ministerelor.

Măsurile luate în vederea reducerii bugetului anului curent pentru a asigura echilibrul bugetar, au dat roadele dorite de guvern. Prin ultimele proiecte de legi votate de parlament s'au făcut economii cari se ridică la însemnata cifră de 489,379.490 lei.

Marile economii au rezultat din reducerea bugetelor diferitelor ministere. Așa: bugetul ministerului de război a fost redus cu 67 milioane, cel al ministerului de finanțe cu 170 milioane, al lucrărilor publice cu 10 milioane, al instrucțiunii publice cu 30 milioane, al cultelor cu aproape 3 milioane și așa mai departe s'au redus bugetele tuturor departamentelor.

Știri

Majestatea Sa Regele Mihai la Constanța. Cu trenul de azi dimineață, la care s'a atașat un vagon regal, a sosit în Constanța Regele Mihai, împreună cu pricipesa-mamă Elena.

Parlamentul s'a închis cu ziua de Luni 29 Iulie 1929, după o spornică și îndelungată operă legislativă. Senatorii și deputații partidului național-țărănesc s'au hotărât, să meargă la sate, lăstând poporului starea în care se află țara și legile, cari s'au adus pentru îmbunătățirea vieții.

Înaintări. Dl Dr. Ioan Suci, actualul prefect de poliție din Tg.-Mureș, a fost încadrat chestor de poliție clasa II. — Dl judecător de instrucție Nicolae Porav și Dl Judecător Gheorghe Drișcu (au fost înaintat pe loc la gradul de președinte de Tribunal. Felicitările noastre.

Profesorul N. Iorga critică aspru partidul liberal. Partidul condus de dl profesor Iorga a ținut zilele trecute o ședința a comitetului de conducere la Vălenii de Munte. Cu această ocazie dl Iorga a criticat aspru partidul liberal, spunând că partidul liberal a adus cea mai mare pacoste asupra țării. Despre partidul național-țărănesc a spus, că duce o politică de prietenie cu el. Îl ajută în actele bune, fără a exploata pe cele rele. Și face toate acestea pentru a împiedeca revenirea liberalilor la conducerea țării, fiindcă acest partid a grămădit atâtea nenorociri pe capul țării. Pe liberali îi descrie în felul următor: Te laudă, când simt că au nevoie, dar când nu-i mai ajuți te atacă în onoare și în tot ce are un om mai scump. Despre hotărârile aduse dl Iorga a dat un comunicat oficios, prin care vestește purtarea averescanilor și liberalilor pentru eșirea lor din parlament.

Moartea mamei dlui primministru

† Clara Dr. Maniu

Nobila doamnă Clara Dr. Maniu, mama mult iubitului primministru al țării românești, d. Iuliu Maniu, s'a stins în venerabila etate de 87 ani.

La 29 Iulie 1929, orele 10 provăzută dinainte cu sf. taine ale muribunzilor primind ultimul sărut al scumpelor sale copile Elena și Cornelia, cu ultimul său gând la fiii săi Cassiu și Iuliu, departe de griile Țării românești, adorată de toți cei cari îi cunoșteau sufletul său mare și în multe împrejurări profetice, lin și senin, cu mulțumirea unei vieți binecuvântată de Dumnezeu și petrecută în cele mai sfinte virtuți și în suferinți fără margini s'a înălțat la Dumnezeu celor buni și tari. Născută în 10 Ianuarie 1843, fiica venerabilului Vicar de pe vremuri Demetriu Coroian, din casa părintească aducea cu sine cele mai sfinte tradiții cetățenești, creștinești și naționale, măritată cu distinsul magistrat și avocat dr. Ioan Maniu, român

înflăcărat, nepotul lui S. Bărnăț și o pildă a onestității omenești, în casa scumpei decedate n'a putut intra niciodată decât iubirea de-apropelului, mila pentru cei năpăstuiți și un dor nespus de fierbinte de a-și vedea neamul românesc la treapta ce o merita.

A fost membră a tuturor instituțiilor noastre culturale, prima președintă a „Reuniunii Femeilor Române Sălăgene“, prin anii 1881—1897.

Câte femei din Țara românească au putut să ajungă la atâta fericire și la atâta mărire fără să fie atinse de deșertăciuni ale vanității omenești? Cu dragoste de fii, ce ne cinstim pe cei mai buni părinți ai noștri, ne închinăm în fața mormântului ce s'a deschis pentru ceea ce a fost cândva Clara Maniu.

Cetiți și răspândiți

„SĂMĂNĂTORUL“

Promulgarea legii administrative. București, 30. VII. Noua lege administrativă a fost sancționată de către Înaltă Regentă și azi apare în Monitorul Oficial.

Sfințire de biserică. Duminică la 4 August a. c. se va face sfințirea bisericii gr. ort. din Savata, pe lângă participarea I. P. S. Episcopul Ivan din Cluj. — Tot Duminică se va face sfințirea de biserică din frunzașă comună Subcetate, iar Marți la 6 August a. c., sărbătoarea Schimbării la față, se va sfinți biserica gr. cat. din Toplița-Română. La ambele sfințiri va lua parte I. P. S. Episcopul Nicolescu al Lugojului.

Invitare. Avem onoare a Vă invita cu toată dragostea la TRADIȚIONALĂ PETRECERE DE VARĂ ce-o aranjăm în colaborare cu Cercul universitar „Câmpia și mureșul superior“, Sâmbătă, 10 August a. c., în pavilionul din parcul orașului Reghin. Inceputul la ora 9 seara. Prețul de intrare: de persoană Lei 50— de familie până la 3 membri Lei 130— Venitul curat este destinat pentru augmentarea fondului destinat ridicării unui bust marele istoric *Petru Maior*. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor chita pe zale ziaristică.

Comitetul Despărțământului Reghin al „Astreii“.

Nenorocire de automobil. În ziua de 28 Iulie a. c. s'a petrecut un grav accident pe șoseaua Sovata-Tg. Mureș. Un autobus încărcat cu călători, cari se reînapoiau dela băi, s'a răsturnat în șanș din vina șoferului, care adormise la volan. Intre călători se afla și dl. președinte de Tribunal Gheorghe Drișcu, care s'a alescu răni mai ușoare — de vreme ce între ceilalți călători sunt mai mulți grav răniți.

Atac bauditesc. Pe șoseaua ce vine dela Vașlab la Toplița româna au fost opriți o grămadă de călători, cari veneau cu automobile. Banda de hoși s'a adăpostit la o cotitură de drum în apropierea comunei Mureș Izvor și oprind cu arma în mână 2 autobuse și 6 automobile i-au legat pe călători de arborii din pădure, jefuindu-i. Posturile de jandarmi au fost încunoștințate și s'au pornit în urmărirea răufăcătorilor.

Starea recoltei — promite să fie foarte bogată întrucât sosesc știrile cele mai îmbucurătoare din toate părțile țării. — Grânele de toamnă au suferit singure de pe urma iernii prea grele — orozul și porumbul vor da însă o roadă îmbelșugată.

Incendiu. În noaptea de 29—30 Iulie s'a întâmplat în orașul Reghin, un mare incendiu, care a distrus în întregime casa Dlui Iuliu, Zaic în timp ce dansul era la bae, în Jabe-nița. — Susnumitul a fost asigurat cu 200,000 Lei. —

Furt. De pe moșia Samuilă Adleff Erezii s'au furat în zilele trecute 2 boi îngrășați. Proprietarul și sluga dormeau în noaptea aceea în locuința de lângă grajd, de asemenea câinii nu au lătrat, așa că hoșii au putut dispărea cu prada lor întunecimea nopții. Prețul se urcă la suma de 30.000 Lei. — Cercetările s'au făcut din partea Jandarmeriei dar până azi fără succes.

Voin avea bani noul de metal. Ministerul de finanțe a comandat în Anglia, la monetăria statului bani de metal. Piesele vor fi de 20 și de 5 lei. Se vor bate 60 milioane de monezi de câte 5 lei în valoare de 300 milioane lei și 50 milioane piese de câte 20 lei în valoare de un miliard lei. Baniii vor avea culoarea galbenă și sunt făcuți dintr'un amestec de aramă, zinc și nikel.

Concurs de sport. Societatea de gimnastică și sport aranjează Duminică, la 4 August a. c., p. m. la ora 3, la slăvilar, un mare concurs de înot la care va lua parte tinerimea sportivă din Bistrița, Brașov și Sibiu.

Vagabonzi. Poliția din Reghin a reușit să pună mâna pe trei vagabonzi înarmați cu cuțite — cari au mărturisit că fața autorității că au avut de gând să făptuiască o spargere la veneratul părinte Cibotar din Reghin.

Cinema orașului Reghin.

Duminică, la 4 August 1929 va rula „Allo Viena“ film din viața orașului Viena.

Marții 6 August 1929

„Secretul tăcerii“, drama în 6 acte.
No. 3123—1929. 810

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință, că în ziua de 28 August 1929 în localul primăriei orașului Reghin camera No. 12, se va ține licitație, conform art. 72—88 din legea contabilității publice pentru furnizarea unei mașini de scris „Underwood“.

Sunt invitați toți aceia, cari doresc a lua parte la aceasta licitație, ca să și înainteze în plicuri sigilate, ofertele prevăzute cu garanția de 10% a prețului oferit până la ora 10 a zilei fixate.
Reghin, la 12 Iulie 1929.

Primar: (ss) I. Popescu.

Secretar: (ss) Graffius.

No. 69/3—1929. 803

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 12896—1928 a judecătorie mixte Reghin în favorul reclamantului Voda Mihailă reprezentat prin avocat Dr. Eugen Truția pentru incasarea creanței de 748 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 19 August 1929 orele 12 a. m. la fața locului în Râpa de Jos unde vor vinde prin licitațiune publică judiciară: oii albe, claie de fân în valoare 7000 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estiliare.
Reghin, la 18 Iulie 1929.

Fülöp Géza, portărel.

No. 829 exe. 1929. 804

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel de pe lângă Jud. Reghin, publică că în baza deciziei No. 3006/1929 a Judecătorie mixtă Reghin în favorul reclamantului Gorea Ioan reprezentat prin avocat Dr. Iosif Keppich pentru incassarea creanței de 8300 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 8 August 1929 10 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică: mobile, cal, căruță în valoare de 6500 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Reghin, la 18 Iulie 1929.

Fülöp Géza, portărel.

No. G. 1289-3/1929. 807

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 10555/1928 a judecătorie mixte Reghin în favorul reclamantului fabrica de Bere Luther S. A. reprezentat prin avocat Dr. Eduard Keintzel pentru incassarea creanței de 11.744 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua 12 August 1929 orele 2 p. m. la fața locului în Breaza unde se vor vinde prin licitațiune publică: mai multe obiecte în valoare de 8000 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estiliare.
Reghin, la 22 Iulie 1929.

Fülöp Géza portărel.

No. 316/3—1929.

805

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Jud. mixtă Reghin, publică că în baza deciziei No. 1403—1928 a judecătorie mixte Reghin în favorul reclamantului Banca Ind. și de Comerț reprezentat prin avocat Dr. Iosif Keppich pentru incasarea creanței de 10 000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 8 August 1929, orele 9 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitație publică: haine în valoare de 4650 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețurile estimare.

Reghin, la 18 Iulie 1929.

Fülöp Géza, portărel.

No. 587-3—1929 809

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Judecătoria Mixtă Reghin, publică că în baza deciziei No. 858—1928 și No. G. 2515—1929 a judecătorie mixtă Reghin în favorul reclamantului soția lui Feiér Francisc din Gheorgheni reprezentat prin avocat Dr. Wilhelm Kornhoffer pentru incassarea creanței de 2833 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 August 1929, orele 9 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică: obiecte în valoare 3560 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 27 Iulie 1929.

Fülöp Géza, portărel

No. G. 591-3 exec 1929. 808

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 3525—1929 a judecătorie mixtă Reghin în favorul reclamantului Farkas Izsák reprezentat prin avocat Dr. Edaurd Keintzel pentru incasarea creanței de 2000 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 August 1929, orele 11 a. m. la fața locului în Chierul de sus unde se vor vinde prin licitație publică: capra, cal, căruță, 2 viței în valoare de 12.000 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 13 Iulie 1929.

Fülöp Géza, portărel.

Delegația permanentă a orașului Reghin.

No. 3629—1929.

811

Publicație de licitație.

Delegația permanentă a orașului Reghin dă în arendă în sensul art. 215 din legea pentru unificarea administrativă și § 72-84 din legea asupra contabilității publice în ziua de 16 Septembrie 1929 prin licitație publică stabilimentul de moară (moara de sus) acționată prin forță electrică în Strada Gh. Barișiu No. 1, compusă pe de o parte de o moară țărănească cu 2 pietri și de altă parte de o moară pe jumătate sistematică, proprietatea orașului pe un timp de 3 ani, adică dela 1 Octombrie 1929 până la 30 Septembrie 1932.

Prețul de strigare este 40,000 Lei, adică patruzecimii Lei.

Caietul de sarcini, condițiunile de contract și inventarul se pot vedea la primăria orașului Reghin, camera No. 12 în orele oficioase.

Ofertele închise în plic și timbrate legal se vor înainta în 16 Septembrie 1929 dela orele 8—10 a. m. la aceasta primărie, camera No. 12.

Desbaterea de concurență va avea loc ora 10 a. m. când se va depune garanție de 10% din suma oferită și se vor desface ofertele în prezența oferenților.

Din ședința delegației permanente a orașului Reghin, ținută la 31 Iulie 1929.

Primar: I Popescu.

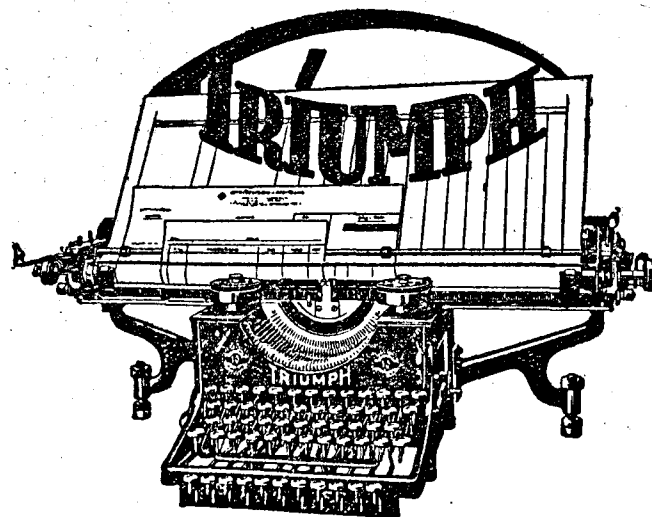
Secretar: Csordacsics.

No. G. 1060-3 ex. 1928. 806

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Judecătoria Mixtă Reghin, publică că în baza deciziei No. 15.629/1927 și No. G. 7766/1928 Jud. mixtă Reghin în favorul reclamantului fabrica Hausleitner et. Comp. reprezentat prin avocat Dr. Ed. Keintzel pentru incassarea creanței de 11.478 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua 12 August 1929 orele 12 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică: obiecte în valoare de 5600 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Reghin, la 20 Iulie 1929.

Fülöp Géza portărel.

Mașina de scris

cea mai capabilă din toate mașinile de scris din lumea mare, ușor de folosit, cea mai durabilă, construcția cea mai precisă. Se poate procura la

Librăria Nouă, Reghin.

Orice reparaturi de mașini de scris se primesc aici spre executare precisă.